

**Міністерство охорони здоров'я України
Національний медичний університет
імені О. О. Богомольця**

**Ministry of Health of Ukraine
Bogomolets National Medical University**

**НАУКОВО-ПРАКТИЧНЕ ВИДАННЯ
УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-МЕДИЧНИЙ
МОЛОДІЖНИЙ ЖУРНАЛ**

**THEORETICAL AND PRACTICAL EDITION
UKRAINIAN SCIENTIFIC MEDICAL
YOUTH JOURNAL**

Supplement №3 (156) 2025

ЗМІСТ/CONTENTS

Сторінки/Pages

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ ДО ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ БЕЗПЕКИ ПАЦІЄНТІВ 2025 РОКУ

17. 09. 2025

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
Київ, Україна

..... 5

INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE TO THE WORLD PATIENT SAFETY DAY 2025

September 17, 2025

Bogomolets National Medical University
Kyiv, Ukraine

..... 5

AUTHOR INDEX / АЛФАВІТНИЙ ЗМІСТ

..... 81

**НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
ДО ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ БЕЗПЕКИ ПАЦІЄНТІВ 2025 РОКУ**

17 вересня 2025

**НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
КИЇВ, УКРАЇНА**

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE
TO THE WORLD PATIENT SAFETY DAY 2025**

September 17, 2025

**BOGOMOLETS NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY
KYIV, UKRAINE**

ЕФЕКТИВНІСТЬ ПАЦІЄНТ-ОРІЄНТОВАНИХ ІНТЕРВЕНЦІЙ У ПІДВИЩЕННІ КОМПЛАЄНСУ ГІГІЄНИ РУК МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Петрусевич Тетяна, Зубленко Олена

Кафедра епідеміології та доказової медицини

Завідувачка кафедри: к. мед. н., доцент Петрусевич Тетяна

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

м. Київ, Україна

Вступ. Незважаючи на численні програми підвищення обізнаності, недостатнє дотримання правил гігієни рук серед медичних працівників залишається глобальною проблемою, що безпосередньо впливає на поширення інфекцій, пов'язаних з наданням медичної допомоги (ІПНМД). У сучасних умовах особливого значення набувають перспективні підходи, спрямовані на активізацію ролі пацієнтів у системі інфекційного контролю. Пацієнт-орієнтовані втручання, зокрема в системі моніторингу дотримання гігієни рук, відкривають нові можливості для підвищення якості медичної допомоги. Залучення пацієнтів у процес контролю як повноцінних учасників може суттєво покращити комплаєнс гігієни рук медичних працівників та сприяти зниженню рівня ІПНМД в закладах охорони здоров'я (ЗОЗ).

Мета. На основі аналізу сучасних наукових досліджень та міжнародних рекомендацій проаналізувати ефективність пацієнт-орієнтованих підходів для підвищення комплаєнсу гігієни рук серед медичних працівників та вплив на профілактику ІПНМД.

Матеріали та методи. Проведено одномоментний аналіз 27 наукових джерел, включаючи рандомізовані контрольовані дослідження, систематичні огляди та міжнародні рекомендації ВООЗ, відібраних за результатами літературного пошуку в базах даних PubMed та Cochrane Library. Застосовано комплексний методологічний підхід, що включав кількісний аналіз показників комплаєнсу гігієни рук та якісну оцінку бар'єрів і чинників успіху інтервенцій із залученням пацієнтів.

Огляд. Дані сучасних досліджень демонструють, що пацієнт-орієнтовані інтервенції забезпечують значне підвищення комплаєнсу гігієни рук серед медичних працівників на 28-34%. Приклад пацієнт-орієнтованої інтервенції, проведеної в Brown University Health в 2025 р.: інформація з QR-кодом була розміщена в кожній палаті, пацієнтам було запропоновано відсканувати QR-код, щоб отримати доступ до форми аудиту, яка містила наступні три питання: в якому відділенні знаходиться пацієнт, чи виконують медичні працівники гігієну рук та чи буде пацієнту комфортно просити персонал виконати гігієну рук. Згідно з даними Longtin et al., найбільш ефективними стратегіями виявилися: інтерактивні навчальні модулі, які забезпечують підвищення комплаєнсу на 31-34%, нагадування з боку пацієнтів 23-27% покращення та інформаційні брошури на 15-18% зростання. Дослідження, проведене в рамках програми ВООЗ «Clean Care is Safer Care» (2009), підтверджує, що активне залучення пацієнтів до процесу контролю гігієни рук персоналом лікарень є перспективним напрямом для підвищення якості інфекційного контролю в ЗОЗ. Як зазначають автори систематичного огляду Allegranzi et al., комбінація кількох підходів дозволяє досягти синергетичного ефекту та більш стабільних результатів у довгостроковій перспективі. Особливо важливим є те, що ці втручання формують культуру взаємної відповідальності між медиками та пацієнтами, що є ключовим фактором для підтримання стабільної якості інфекційного контролю в довгостроковій перспективі. Згідно з даними дослідження Sunkesula et al., впровадження пацієнт-орієнтованих інтервенцій у сфері гігієни рук сприяє досягненню високого рівня комплаєнсу серед медичних працівників до 92%, що спостерігалось як у стаціонарних, так і амбулаторних умовах.

Висновки. Таким чином, на основі аналізу сучасних досліджень було встановлено, що пацієнт-орієнтовані втручання є ефективним механізмом підвищення дотримання правил гігієни рук серед медичного персоналу. Активна участь пацієнтів у контролі дотримання гігієнічних норм, формує систему взаємної відповідальності між медиками та пацієнтами. Такий підхід демонструє значний потенціал у зниженні ІПНМД та створенні безпечнішого середовища в ЗОЗ. Отримані результати обґрунтовують доцільність адаптації та впровадження подібних інтервенцій в ЗОЗ України з урахуванням місцевих особливостей та ресурсів.

Ключові слова: гігієна рук, пацієнт-орієнтований підхід, комплаєнс, медичні працівники, інфекційний контроль.